

Priprema tehničke dokumentacije

Analiza koristi i troškova (CBA) na infrastrukturnim projektima u sektoru železnica

EU PPF
PODRŠKA EU U PRIPREMI PROJEKATA
Perspektiva Srbije za održivi razvoj

ppf.rs | europa.rs | mei.gov.rs | cfcu.gov.rs

REPUBLIKA SRBIJA
MINISTARSTVO ZA EVROPSKE INTEGRACIJE
MINISTARSTVO FINANSIJA
Sektor za ugovaranje i finansiranje programa
iz sredstava Evropske unije

Projekat finansira
Evropska unija

Uvod

- Studija opravdanosti i ciljevi
- „Meke mere“
- „One stop shop“
- Institucije u projekatu izgradnje ZŽS Tabanovce
- Analiza tražnje – REBIS
- Kvantifikovanje ekonomskih koristi
- Rezime pripreme projekta
- Planirani sledeći koraci, trenutno stanje, rizici

Cilj izrade studije opravdanosti

Izgradnja ZŽS Tabanovce

Modernizacija železničkog prelaza u skladu sa preporukama Agende za povezivanje koje su dogovorene u sklopu „mekih mera“

- Zadaci:
  - Utvrđivanje potreba institucija koje obavljaju delatnosti na graničnom prelazu Tabanovce-Preševo (analiza potreba)
  - Dimenzionisanje prostora (varijantna rešenja sa odabranom opcijom)

„Meke mere“

- „Meke mere“ u sektoru železničkog saobraćaja podrazumevaju otvaranje i unapređenje tržišta železnice za sve operatere i modernizaciju i povećanje operabilnosti železničkih prelaza.
- Samit -„Western Balkans“ 6 (WB 6) – Definisanje aktivnosti u cilju sprovođenja „mekih mera“ kroz „Agendu povezivanja“ (Connectivity Agenda)

„Meke mere“

- Akcioni plan mekih mera -U saradnji sa Sekretarijatom SEETO-a (Multi-Annual Programs - MAP_ of the South East Europe Transport Observatory - SEETO), DG Move i DG Near
- Preko „Agende povezivanja“ je do 2016. godine implementirano 20 infrastrukturnih projekata, ukupne investicione vrednosti od preko 1,4 milijarde evra

Koncept “One stop shop”

- Postavljanje pravnog okvira za koordinisano upravljanje graničnim prelazima i usklađivanje kontrole
- Pojednostavljenje procedura za sve vidove kontrole (carinska, policijska, sanitarna, veterinarska, fitosanitarna)
- Usklađivanje formalnosti
- Skraćenje vremena i broja kontrola
- Standardizovanje dokumentacije
- Koordinacija procedura između zemalja

Institucije u projektu izgradnje ZŽS Tabanovce

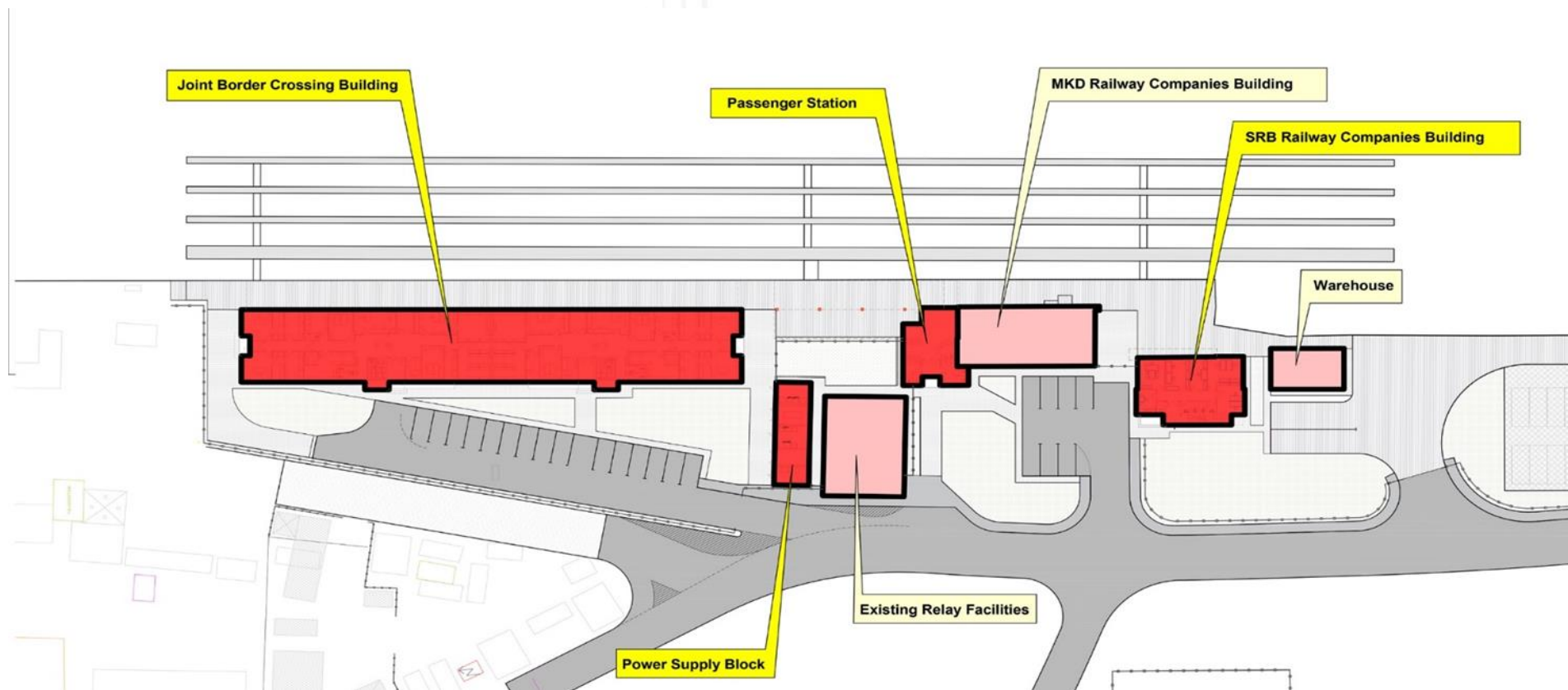
- Korisnici:
  - Ministarstvo Transporta i komunikacija (MoTC), Skoplje
  - Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture (MoCTI), Beograd
- Vodeća međunarodna finansijske institucija (IFI): EBRD
- Finansiranje tehničke (TA) pomoći odobreno od strane WBIF Izvršnog odbora u junu 2015. godine

Institucije u projektu izgradnje ZŽS Tabanovce

- Priprema projekta se sastojala iz dve faze:
  - Faza 1 (juni-oktobar 2016.) je obuhvatala pripremu analize potreba, idejno rešenje i analizu troškova za budžet koji je bio potreban za fazu 2.
  - Faza 2 (februar 2017.- kraj oktobra 2018.) je obuhvatila pripremu kompletne projektno tehničke dokumentacije do nivoa spremnosti projekta za implementaciju (izgradnju)

Predloženi plan kompleksa ZŽS Tabanovce

Predloženi plan kompleksa ZŽS Tabanovce

Predloženi plan kompleksa ZŽS Tabanovce

Predloženi plan kompleksa ZŽS Tabanovce

Novi objekat – JP Železnice Srbije, Srbija Voz, i Srbija Kargo

Analiza tražnje

Metodologija - ažurirana studija REBIS 2015

Dva scenarija:

- Scenario „ne raditi ništa“ („do-nothing“) - primenjen je nizak/umeren i umeren/visok ekonomski rast - projekcije na osnovu postojeće mreže, zasniva se na stanju mreže zatečenom 2012. godine, i ne obuhvata projekcije iz prioriternog akcionog plana I
- „Sveobuhvatni SEETO“ scenario (full SEETO) –zasniva se na SEETO sveobuhvatnom višegodišnjem planu 2014. i 2015. (SEETO Comprehensive Multi Annual Plan –MAP- 2014 and 2015) kojim su obuhvaćene projekcije saobraćaja do 2030. godine prema scenarijima: nizak/umeren i umeren/visok ekonomski rast u odnosu na projekcije kapaciteta mreže prema scenariju „ne raditi ništa“.

Analiza tražnje

Metodologija - ažurirana studija REBIS 2015

Uporedni prikaz scenarija „ne raditi ništa“ i sveobuhvatnog SEETO scenarija

Scenario "Ne raditi ništa" i Sveobuhvatni "SEETO"	Putnik/dan 2030	Putnik/dan 2012	Rast 2012/ 2030	Rast godišnje prosečno %	Tona/dan 2030	Tona/dan 2012	Rast 2012/ 2030	Rast godišnje prosečno %
Scenario "Ne raditi ništa" - nizak/umeren rast								
Nis –Presevo(RS)	833	695	1.1986	1.01%	5,581	3,844	1,4548	2,09%
Tabanovce-Kumanovo	262	106	2.4782	5.17%	5,480	3,799	1,4424	2,06%
Scenaris "Ne raditi ništa" -- umeren/visok rast								
Nis –Presevo(RS)	932	695	1.3418	1.65%	5,959	3,844	1,5501	2,46%
Tabanovce-Kumanovo(MKD)	322	106	3,0427	6.38%	5,848	3,799	1,5393	2,43%
Sveobuhvatnil "SEETO" scenario nizak/umeren rast								
Nis -Presevo (RS)	857	188	4.5585	8.87%	5,503	3,901	1.4107	1.93%
Tabanovce- Kumanovo(MKD)	316	188	1.6808	2.93%	5,406	3,812	1.4182	1.96%
Sveobuhvatnil "SEETO" scenario umeren/visok rast								
Nis –Presevo(RS)	958	188	5.0957	9.58%	5,880	3,901	1.5073	2.31%
Tabanovce-Kumanovo(MKD)	382	188	2.0319	4.02%	5,744	3,812	1.5068	2.33%

Kvantifikovanje ekonomskih koristi

Uštede u troškovima

- Uštede u plaćanju komunalnih usluga prosečno godišnje : EUR 22,856
- Koristi od smanjene emisije štetnih gasova –emisije GHG (smanjenje potrošnje električne energije i energenata za grejanje), prosečno godišnje EUR 3.264.
- Smanjenje sadržaja štetnih nutrijenata kod ispuštanja otpadnih voda (postavljanjem adekvatnog uređaja za tretman otpadnih voda), prosečno godišnje EUR 5.620

Kvantifikovanje ekonomskih koristi

Uštede u troškovima

- Skraćenje vremena putovanja i ušteda u prevozu putnika, (VoT) prosečno godišnje EUR 13.167 (broj putnika projektovan prema scenariju SEETO nizak/umeren privredni rast)
  - Izgradnjom ZŽS Tabanovce se predviđa skraćenje vremena procesuiranja putnika u proseku za 35 minuta.
- Skraćenje vremena putovanja i ušteda u prevozu robe, (VoT) prosečno godišnje EUR 6.197.319 (količine robe u tonama prema scenariju SEETO umeren/visok privredni rast)
  - Ušteda u prevozu robe 134 minuta .

Rezime pripreme projekta

- **Analiza troškova i koristi (CBA):**

- Ekonomska IRR:78.4%, NPV: €72.8M. Benefiti su uglavnom rezultat uštede u skraćenju vremena prevoza tereta i putnika.
- Finansijska struktura: 50% grant (WBIF Investicioni grant)-50% kredit (EBRD). Bez sopstvenih sredstava.

- **Ukupni investicioni troškovi**

- Građevinski radovi, oprema, opremanje radnog prostora, 10% nepredviđeni troškovi, 5% troškovi nadzora : EUR 4,225,445
- Troškovi reinvestiranja, planirani 15 godina nakon implementacije (50%): EUR 694,600

Ukupno (bez. PDV) EUR 4,920,045

Planirani sledeći koraci, trenutno stanje, rizici

- Planirano:
  - Nakon odobrenja studije od strane svih zainteresovanih strana, bilo je potrebno pripremiti i podneti opsežnu aplikaciju (INV GAF) WBIF Round 4, za dobjanje granta/donacije u visini od 50% investicione vrednosti projekta, najkasnije do 30. novembra 2018.
  - Ovom aplikacijom je trebalo da bude obuhvaćen i zahtev za dobijanje granta/donacije za izgranju novog pristupnog puta od zajedničke železničke stanice Tabanovce do autoputa E-75
  - Bilo je predviđeno je da se počne sa radovima na izgradnji i rekonstrukciji zajedničke železničke stanice Tabanovce u prvom kvartalu 2020. (Q1 2020)

Planirani sledeći koraci, trenutno stanje, rizici

- Trenutno stanje:
  - Aplikacija (INV GAF) nije predata u planiranom roku zbog problema sa urbanističkim dozvolama i odobrenjima
  - Studija opravdanosti za izgradnju pristupnog puta je u fazi izrade

Planirani sledeći koraci, trenutno stanje, rizici

- Rizici
  - Projekcije u studiji nisu u saglasnosti sa očekivanim privrednim rastom (rezultati studije nerealni)
  - Konkurencija sa izgradnjom autoputa E-75, na štetu železničkog transporta
  - Nemogućnost Vlade RS Makedonije da alocira sredstva za finansiranje duga
  - Nerešeno pitanje odobrenja urbanističkih dozvola
  - Nemogućnost apliciranja za sredstva donacije u 2019. godini

PODRŠKA EU U PRIPREMI PROJEKATA

Sva dokumenta, informacije, materijale i fotografije možete preuzeti na zvaničnoj internet prezentaciji EU PPF projekta

www.ppf.rs

Pitanja i pomoć

Bojana Katuševski

Predavač, EU PPF | EuropeAid/137044/DH/SER/RS

+381 11 4040721

info@ppf.rs

www.ppf.rs

Hvala Vam na pažnji!